

MPG/MKI instrument

1. Speelveld waarin de Stichting NMD met het NMD-stelsel zich bevindt

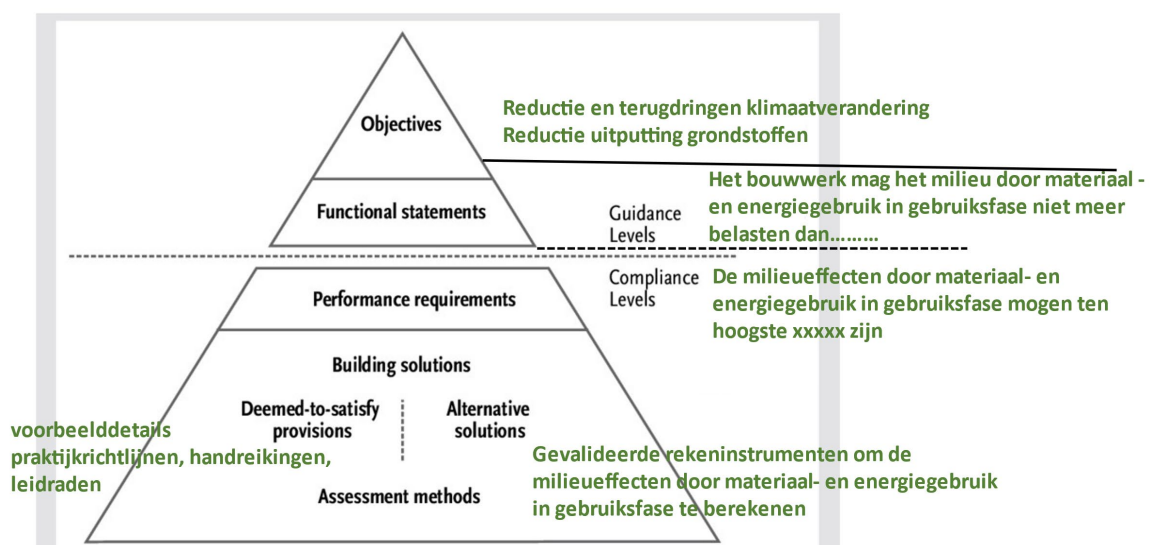
1.1. Speelveld

Vanuit de bouw wordt als basisuitgangspunt gehanteerd dat de milieu-impact van een bouwwerk voor het doelbereik niet is gericht op de milieuprestatie van de afzonderlijke producten, maar op de milieuprestatie van het bouwwerk als geheel (gebouw of GWW-werk als geheel). Het bouwwerk is dan de eenheid waaraan de milieuprestatie (MPG/MKI) wordt gesteld en waarin het bouwproduct en bouwwerkinstallatie wordt toegepast om het bouwwerk over de hele levensduur in zijn functie te kunnen laten voorzien. Aan de hand van de milieuprestatie van bouwproducten en bouwwerkinstallaties kan men gerichte keuzes maken voor optimalisatie van de milieuprestatie van bouwwerken. Per bouwproduct en bouwwerkinstallatie dient de milieuprestatie door een derde partij te worden geverifieerd.

De milieuprestatie wordt bepaald op basis van de Bepalingsmethode milieuprestatie bouwwerken. De milieuprestatie van een bouwproduct en bouwwerkinstallatie wordt uiteengehaald in 19 impactcategorieën opgeslagen in de Nationale Milieudatabase, de NMD. De Bepalingsmethode is voor de berekening van de milieuprestatie van bouwwerken geïnstrumenteerd in gevalideerde rekeninstrumenten.

De Bepalingsmethode geeft aan hoe de milieuprestatie eenduidig en controleerbaar moet worden berekend en stelt geen eisen aan het niveau waaraan het bouwwerk moet voldoen. Dat vereiste niveau wordt bepaald door de organisaties die onder verwijzing naar de bepalingmethode een gewenst kwaliteitsniveau in hun beleid en regels hebben opgenomen.

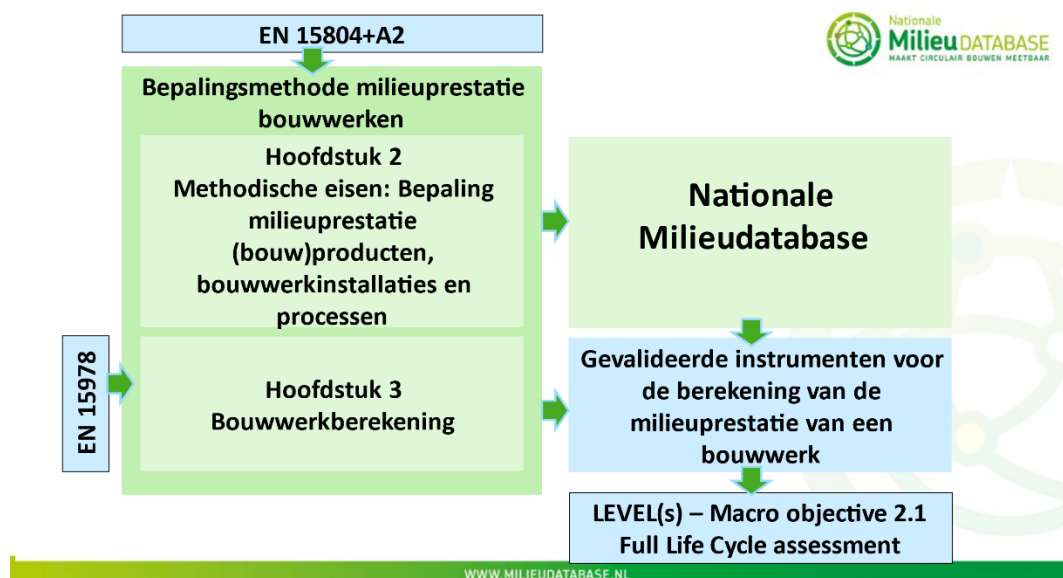
De milieuprestatie van het bouwwerk speelt een rol in het stellen van effectgerichte doelen in de beleidsontwikkeling: zowel publiek (klimaatverandering en circulariteit) als privaat (governance en initiatief). Doelrealisatie wordt ondersteund door middelgerichte instrumentatie als leidraden, praktijkrichtlijnen, handreikingen en voorbeelddetails.

1.2 de Bepalingsmethode milieuprestatie bouwwerken

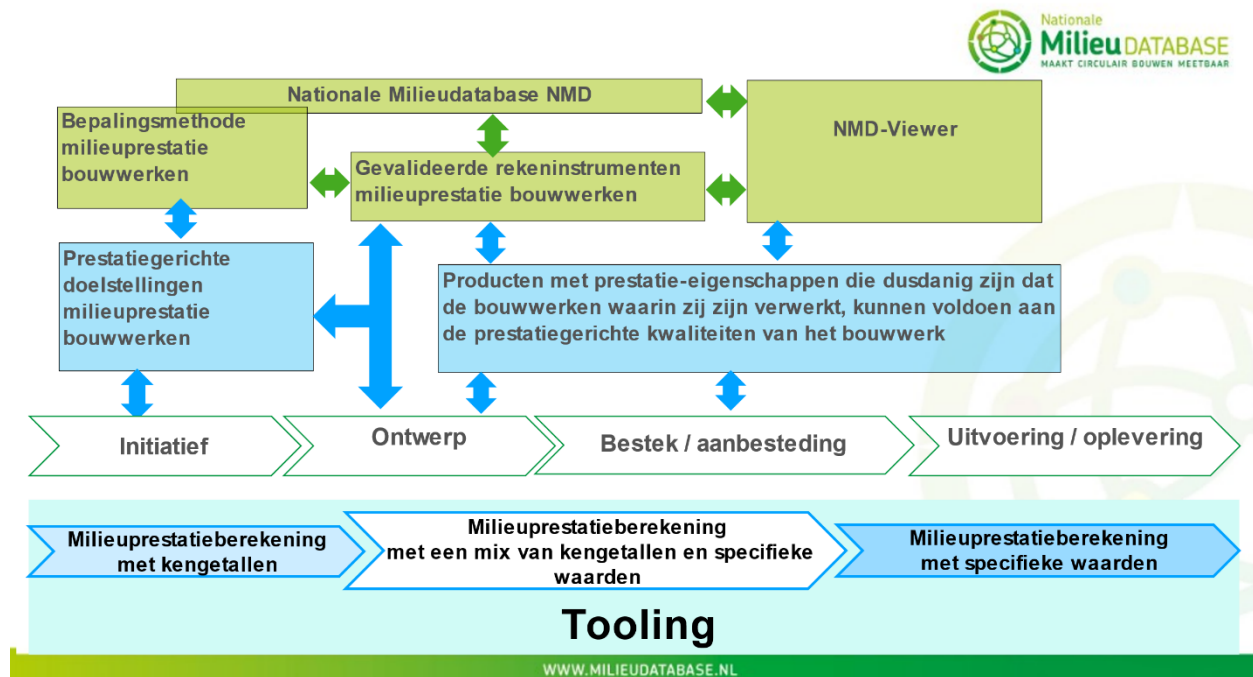
De Bepalingsmethode is ontwikkeld om de materiaalgebonden milieuprestatie van bouwwerken over hun hele levenscyclus eenduidig en controleerbaar te berekenen. De Bepalingsmethode vormt een samenhangend geheel met de productspecificatie in de NMD en de rekenregels. Het geheel wordt beheerd door Stichting NMD.

De basis voor deze Bepalingsmethode is de EN 15804:2012+A2:2019. De EN 15804 is ontwikkeld voor milieuproductverklaringen (Environmental Product Declarations (EPD's)) op productniveau en sluit op het niveau van het bouwwerk naadloos aan op de EN 15978 en het Europese Framework LEVEL(s) – indicators for sustainable buildings.

1.3 het NMD-stelsel

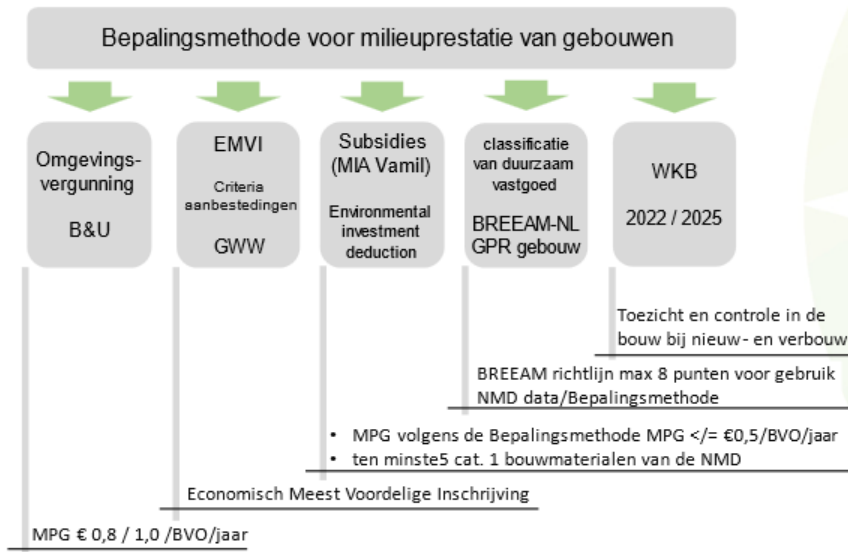
De kern van het NMD-stelsel is de Bepalingsmethode milieuprestatie bouwwerken met bijbehorende NMD omgeven met een kwaliteitsborging met protocollen en rekenregels. Het is daarmee een transferpunt voor gebruik in tooling in het hele bouwproces. In onderstaande figuur is dat schematisch uitgebeeld.

2. Waarde en belang van het NMD-stelsel

De waarde van het NMD-stelsel wordt in grote mate bepaald door de onafhankelijke positie van de Stichting NMD en zeker ook het commitment bij de belanghebbende partijen over het gebruik van het stelsel in het publieke en private domein.

In het (semi)publieke domein wordt de Bepalingsmethode aangewezen in Bouwbesluit 2012 (wordt op termijn vervangen door het Bbl). Duurzaam inkopen van nieuwe kantoorgebouwen, Duurzaam aanbesteden GWW-werken en MIA/VAMIL (fiscale financieringsregelingen). In het private domein in certificeringregelingen als BREEAM-NL en GPR. E.e.a. wordt in de onderstaande tabel weer gegeven.

De minister van BZK is voornemens de eisen in het komende Bbl zowel aan te scherpen als uit te breiden. De milieuprestatie wordt daarmee ook relevant voor de andere gebruiksfuncties kantoren. De Stichting NMD onderzoekt momenteel hoe de milieuprestatie ook relevant kan worden voor renovatie/transformatie. Het toepassingsbereik en de waarde van het NMD stelsel wordt daarmee vergroot.

De milieu-impact van pakketten energiebesparende maatregelen kan al met de vigerende Bepalingsmethode kan al bepaald worden.

Het kunnen uitdrukken van de milieuprestatie in 19 impactcategorieën zoals in de Bepalingsmethode wint ook in het domein van de energieprestatie van bouwwerken aan belang. Een veel gehoorde wens in Nederland is de milieu- en energieprestatie in samenhang te kunnen bezien en daarop te optimaliseren. Voorwaarde daarbij is dat beide prestaties in gelijke eenheden wordt uitgedrukt. De Stichting NMD laat momenteel daarvoor onderzoeken hoe het energiegebruik in gebruiksfase naast de kWh ook in 19 impactcategorieën is uit te drukken. Bij voldoende eenduidigheid en controleerbaarheid kan deze methode worden opgenomen in de Bepalingsmethode milieuprestatie bouwwerken.

In Europees verband is er het voorstel tot aanpassing van de EPBD waarin is opgenomen dat bij renovatieplannen van gebouwen ook de volgende indicatoren verplicht gedeclareerd moeten worden:

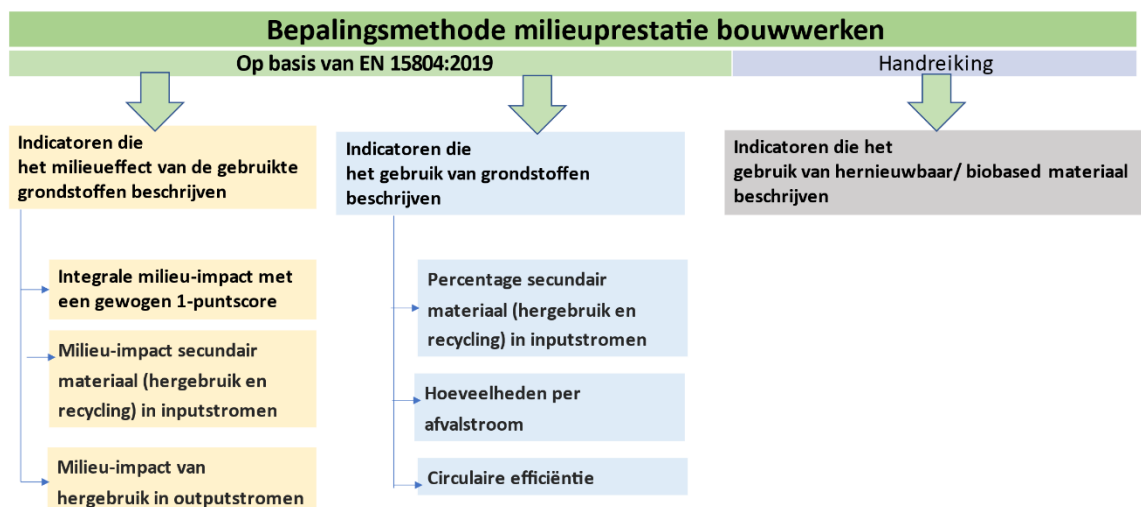
- Annual greenhouse gas emissions (kgCO₂eq/(m² .y): — per building type (including public buildings)
- Targets for expected greenhouse gas emissions (kgCO₂eq/(m².y): — per building type
- Targets for expected greenhouse gas emission reduction (%): — per building type

De te ontwikkelen systematiek om de milieuprestatie van een gebouw bij verbouw/transformatie en het kunnen uitdrukken van de milieu-impact van het energiegebruik in gebruiksfase komen in die ontwikkeling bij elkaar.

3. Toepassingsmogelijkheden van het NMD-stelsel

3.1 Meervoudig gebruik van data in de NMD

De bepalingsmethode is in zijn oorsprong bedoeld om de materiaalgebonden milieueffecten van het bouwwerk prestatiegericht over de hele levensduur uit te drukken. Op basis van de data in de NMD kan op het niveau van het bouwwerk ook aan de milieuprestatie onderschikte indicatoren op het niveau van het bouwwerk worden uitgedrukt. Een aantal daarvan komt ook al terug in Europese documenten (recycled content – percentage secundair materiaal)

De Stichting NMD stemt voor de toepassingsmogelijkheden van de NMD-stelsel geregeld af met het Transitieteam Circulaire bouweconomie. In de onderstaande tabel is die afstemming uitgedrukt i.r.t het Uitvoeringsprogramma TT CBE 2021 – 2023 'De inrichting van het basiskamp'

Zoals uit het bovenstaande mag blijken volgt de Stichting NMD de ontwikkelingen op Europees vlak t.a.v. beleid en normalisatie en anticipeert daarbij bij actualisatie van het NMD-stelsel. Te denken valt dan aan:

- o integrale doelstellingen milieudruk door energiegebruik-materiaalgebruik;
- o mogelijke verplichting voor opnemen van circulaire eisen bij publieke aanbestedingen;
- o Europese harmonisatie EN15804 en EN15978.i.h.k.v. recast CPR
- o consumenten milieulabel milieuprestatie (bouw)producten.
- o uniformiteit EN15804 en EN15978 op niveau van bouwproducten en klimaatinstallatie i.h.k.v. voorgestelde verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten. In het voorstel wordt voortgebouwd op de bewezen doeltreffende richtlijn inzake ecologisch ontwerp van energiegerelateerde producten. Ook kunnen met het voorstel minimumvereisten inzake ecologisch ontwerp en informatie worden vastgesteld voor vrijwel alle categorieën fysieke goederen die in de EU in de handel worden gebracht. Voor productgroepen met voldoende gemeenschappelijke kenmerken kunnen horizontale regels worden vastgesteld.

<p>Uitvoeringsprogramma TT CBE 3021 – 2023 ➤ De inrichting van het basiskamp</p>	<p>Stichting NMD 2022/2023 HET FUNDAMENT VOOR DUURZAME BOUW</p>
<p>Speerpunt 1: Marktonwikkeling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inventarisatie van wat de huidige knelpunten zijn voor het inbrengen en aanvullen van de Nationale Milieudatabase (NMD) en hoe deze weggenomen kunnen worden. Hieruit kan een advies aan de ministeries van BZK en IenW volgen. 2. Transparant krijgen of hernieuwbaar materiaal (biobased) aan de juiste kwaliteitseisen voldoet (vervolgstap kan het ontwikkelen van een keurmerk zijn); 3. Uitzoeken wat de impactvolle stromen van hernieuwbaar materiaal zijn in de komende jaren en wat er nodig is om de productiekant van deze stromen te stimuleren. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Met een subsidieregeling het entameren voor het aandragen van LCA-milieudata voor opname in de NMD t.a.v. productfamilies biobased, installaties, hergebruikte producten e.d 2. Publicatie handreiking ‘Hernieuwbaarheid en vereenvoudigde bepalingmethode hernieuwbare content in bouwproducten’ 3. Focuspunten voor productkaarten hernieuwbare/biobased bouwproducten
<p>Speerpunt 2: Meten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adviseren voor welke aspecten het noodzakelijk en haalbaar is om deze voor 2023 toe te voegen aan het wettelijke en bovenwettelijke stelsel waarmee duurzaamheid/ circulariteit wordt gemeten. 2. Een instrument ontwikkelen dat het mogelijk maakt om al tijdens het ontwerp van gebouwen een goede inschatting te maken van de te verwachten effecten van het ontwerp (op o.a. de MKI/MPG). Dit leidt mogelijk tot andere ontwerpkeuzes. (bijv. een digitale tool die een directe koppeling legt tussen ontwerpprogramma’s en de NMD/ MPG. Dan kan een ontwerper bijv. direct zien wat het effect is van de keuze voor aluminium of houten kozijnen). 	<p>Hele levenscyclus incl. – Toekomstig hergebruik en recycling: baten en lasten van een beschouwd product buiten de systeemgrenzen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vangnetbepalingen naast MPG over de hele levenscyclus: % secundaire content, ten minste hoeveelheid CO_{2eq} 2. Aggregeren van batch productkaarten per productfamilie naar kengetallen t.b.v. ontwerpproces 3. Uniformiteit in prestatieverklaringen milieuprestatie bouwproducten en derde partij bij opname in een database t.b.v. divers instrumentarium 4. Opstellen van een instructie voor opname buitenlandse EPD’s in de NMD 5. In samenwerking met FME en Techniek NL EPD’s klimaatinstallaties toetsen binnen een bouwwerkinstallatie laten opstellen t.b.v opname in de NMD
<p>Speerpunt 3: Beleid, wet- en regelgeving</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitzoeken welke wet- en regelgeving in de toekomst mogelijk problemen/ belemmeringen kan opleveren (wat is het effect van strengere normeringen voor BENG/NOM?13 Wat doet dat met de MKI/MPG-score?); 2. Advies over het belonen van de reductie van broeikasgasemissies eerder in de keten, zodat er efficiënter kan worden omgegaan met grondstoffen en het reduceren van de mondiale broeikasgasemissies; 3. Zicht krijgen op belangrijke internationale ontwikkelingen in relatie tot de circulaire bouwconomie. Welke handelingsperspectieven zijn er en wat betekent dat voor de rol en acties van de Nederlandse bouw (GWW en B&U)?; Actief volgen van internationale/Europese ontwikkeling van een indicator voor het meten van de CO₂-uitstoot gedurende de hele levenscyclus van een gebouw, de zogeheten Whole Carbon Approach. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stichting NMD laat onderzoek uitvoeren naar het kunnen uitdrukken van use stage energy (module B6) in 19 impactcategorieën en zodoende de impact van milieue- en energiegebruik in samenhang te kunnen bezien. Hierbij is geadviseerd een duidelijke koppeling met de EN 15978 te maken en de samenhang met de NTA 8800 toe te lichten. 2. De indicatoren sustainable building worden onlosmakelijk over de hele levenscyclus door de Stichting NMD uitgeleverd. Hoewel de data in de NMD e.e.a. volgens EN 15804+A2 modulair zijn opgeslagen, ontwikkelt de Stichting NMD geen instrumentatie om de milieueffecten van een bouwwerk over een bepaalde levenscyclus tot uitdrukking te brengen. Het is aan de Nederlandse bouwkolom (privaat en publiek tezamen) om te vragen om ook per module uit te leveren. 3. De Stichting NMD volgt met name de ontwikkelingen t.a.v. CPR, Ecodesign en EPBD
<p>Speerpunt 4: Kennis en bewustwording</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruik MIA-Vamil zou beter moeten worden. 2. Samenwerking op vlak van monitoring MPG. 3. Idee: steun van TT CBE krijgen voor funding voor st NMD bij andere overheidspartijen.